

Jozef Vereš Hudobné korelácie Nitra, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2011

Najnovšia publikácia Jozefa Vereša je originálnym titulom, ktorý sumarizuje a syntetizuje rezultáty autorovej dlhoročnej muzikologickej, pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti. Odborníkom, ale aj širokému okruhu záujemcov a vysokoškolským študentom ponúka globalizujúci pohľad na rôzne dimenzie hudby v ich interdisciplinárnych prienikoch a transformáciách do dobovej kultúry, umenia a myslenia. *Hudobné korelácie* sú koncipované a štylizované v zmysle najaktuálnej-

šieho a progresívneho trendu písania kníh o hudbe. Bohatá faktografická textová časť má charakter encyklopédie, ale už prvé kontakty s knihou napovedajú, že autorovým zámerom nebola len evidencia a deskripcia informácií. Vereš sledoval premeny v komunikačných systémoch hudby a zmeny základných atribútov tradičného komunikačného reťazca. Analyzoval súvzťažnosti hudobnej histórie i súčasnosti a formy kultúrneho aj hudobného života. Zameral sa na svetovú hudobnú kultúru od prehistorických hudobných prejavov až po postmodernu a priblížil špecifickú oblasť hudobnej pedagogiky a hudobnej výchovy, ktorú poňal ako faktor kultivácie človeka. Hlavný text publikácie efektívne dopĺňa široký poznámkový aparát, ktorý sa stáva kvalitným fundamentom pre ďalšie získavanie informácií a pre čitateľa je motiváciou na hlbšie preniknutie do problematiky. Muzikológ Boris Banáry vo svojom posudku konštatuje, že viaceré témy spracované v publikácii „... reflektujú na javy nové, súvisiace s dnešnou mediálnou a informačnou

spoločnosťou a meniacim sa svetom hudby... Všeobecne sa dá povedať, že v Hudobných koreláciách sa prelínajú aspekty historické, teoretické, psychologické, pedagogické, sociologické i estetické...“ (s. 7) Popredný literárny vedec A. Červeňák, ktorý obohatil umeleckú gnozeológiu a ontológiu, pozitívne hodnotí, že autor knihy „... je stúpencom polygenetickej kolisky človeka a ľudstva; nepreberá ako dogmu nijakú teóriu vzniku hudby a jej vplyvu na duchovnú kultúru, na hudobné myslenie“. (s. 10) Hudobný vedec Vladimír Fulka hovorí o mimoriadne širokom polytematickom spektre publikácie a autora radí k „univerzalistom“ v hudobnej vede, ktorí „... majú nielen schopnosť globálneho nadhľadu nad hudobnými dejinami a rôznymi úzko špecializovanými problematikami

hudobnovednej systematiky, dar syntetizujúceho pohľadu, ale aj dar slova a štýlu“. (rukopis recenzie) Východiskom Verešovej práce bol systematický interdisciplinárny prístup k získavaniu a spracovaniu informácií o prezentovaných skutočnostiach. Hľadal, nachádzal a analyzoval korelácie a kauzality a organicky ich včleňoval do nových hudobných a obsahových kontextov. Tým vzniklo osem samostatných, relatívne uzavretých celkov – hlavných kapitol, nasledujúcich za sebou podľa logiky historického vývoja. Kapitoly sú koncipované tak, aby spoľahlivo a zreteľne odpovedali na tri klasické otázky: Čo? Prečo? Ako? Odpovedou na otázku „čo“ sú rezultáty najnovšieho bádania v oblasti pedagogiky a muzikológie, ktoré

autor neuvádza v podobe statických faktov, ale v procesuálnom poňatí. Odpoveď na otázku „prečo“ si vyžiadalo práve procesuálne poňatie javov a skutočností. Odpovedou je celá škála determinantov ich vývoja a korelačných prienikov ovplyvňujúcich ich formovanie. K závažnej otázke „ako“ sa viaže vyjadrenie autora v doslove knihy: „Integratívny charakter textu vytvára fundament pre diachrónno-synchrónnu orientáciu v procesoch minulých, ako i súčasných, ktoré sú citlivo obohacované novými fenoménmi, formami prenosu...“ (s. 215) Predpokladám, že *Hudobné korelácie* sa stretnú s priaznivou odozvou v odborných kruhoch a stanú sa kvalitným vysokoškolským študijným materiálom.

Mária STRENÁČIKOVÁ

